

Partiet vårt som vi vil ha det

Taler

Reiulf Steen

Dato

8 oktober 1974

Sted

Oslo Arbeidersamfunn

- 1 Gjennom en rekke måneder har vi hatt en intens debatt om Arbeiderpartiet og
Arbeiderpartiets plassering i norsk politikk. Deler av den debatten har artet seg
som en trafikkdebatt: Skal vi gå til venstre, skal vi gå til høyre eller skal vi bevege
oss i sentrum? Når debatten føres på et slikt grunnlag, blir den etter min mening
5 lite interessant.

- Likevel: Både historisk og i aktuell politikk mener vi noe med å bruke slike
betegnelser. Når vi leser om høyre-siden i Portugal, vet vi noenlunde hva det
dreier seg om. Der vil vi ikke finne sosialistlederen Mario Soares, heller ikke den
10 faglige arbeiderbevegelse. Den polske professor i filosofi, Leozek Kolakowski,
kritisk kommunist som vakte betydelig oppsikt i slutten av 50-årene og
begynnelsen av 60-årene på grunn av sin kritikk av regimene i Øst-Europa, stilte
en gang spørsmålet: "Hva menes med venstre?" Selv svarte han noenlunde slik:
Alt som skapes av mennesker er et kompromiss mellom materiale og verktøy.
15 Verktøyet vil aldri helt og fullt kunne tilsvare materialet, dvs. det fins intet
verktøy som ikke kan forbedres. Resultatet vil alltid være påvirket både av
verktøyets ufullkommenhet og materialets motstand. Imidlertid må det fins et
visst samsvar mellom verktøy og materiale, hvis ikke blir resultatet meningsløst -
man kan ikke pusse tennene med et bor eller utføre en hjerneoperasjon med en
20 hårspenne.

- Dersom man her ser på verktøyet som partiet og materialet som samfunnet, som
den virkelighet vi ønsker å arbeide i, opplever vi straks at bildet blir meningsfylt.
De sosiale revolusjonene er et kompromiss mellom utopi og historisk
25 virkelighet. Utopien er revolusjonens verktøy og materialet er menneskenes
verden, den verden vi ønsker å omdanne. Også på dette område må verktøyet
passe til materialet, dersom produktet ikke skal bli meningsløst. Man kan f.eks.
ikke lære en nyfødt å gå.

Det å tilhøre venstresiden i politikken betyr at man har en utopi, kall det gjerne en visjon eller drøm om et annet samfunn, og at en derfor vil forandre, reformere. De konservative har ingen visjon. De reaksjonære vil forandre tilbake - til det gamle samfunn. Sett i dette lys blir det ikke meningsløst å tale om at det går en skillelinje mellom høyre og venstre i politikken. Det er på dette grunnlag jeg for min del har hevdet at Arbeiderpartiet så ubetinget hører hjemme på venstre side.

Men i arbeidet med å forandre må verktøyet så langt mulig være tilpasset materialet, dvs. partiet må kjenne det samfunn det arbeider i og den virkelighet vi skal arbeide med. Det er også viktig å være klar over at det parti som ligger til venstre i politikken, ikke alltid fører sin viktigste kamp mot andre politiske partier. Ofte vil det - som Tage Erlander en gang uttrykte det - være slik at "den gjenstridige virkeligheten" er den vanskeligste motstander. Det er nettopp noe av dette Arbeiderpartiet har opplevd i perioden siden vi dannet regjering i fjor høst.

Noen vil spørre: Men er det behov for en utopi, eller en visjon av et annet samfunn i velferdssamfunnet Norge? For Det norske Arbeiderparti vil det være mest nærliggende å stille spørsmålene slik: Hersker det fortsatt urett, og mangler det fortsatt solidaritet i vårt land og vår verden? Vi vet alle at det i høy grad er tilfelle. At denne urett og mangel på solidaritet også hersker i vårt samfunn, lar seg illustrere ved hjelp av noen enkle tall. De 25 prosent av inntektstakerne som tjener mest her i landet, legger beslag på om lag 50 prosent av de samlede inntekter. De 25 prosent som tjener minst, disponerer ikke mer enn noe over 5 prosent av inntektene. De 4,3 prosent av inntektstakerne som har formue på over 100.000 kroner, disponerer 47,3 prosent av samlet formue. Alf Bjerckes primitive skatteagitasjon og hans forsøk på å plassere seg i samme bås som vanlige lønnstakere, kommer i sitt rette lys når vi ser disse tallene. Vi er alle klar over at den åpne nøden i sin gamle form er forsvunnet, men det er såvisst intet grunnlag for å hevde at den sosialistiske visjon av et mer rettferdig samfunn er blitt overflødig, eller at solidaritetsprinsippet har fått sitt avgjørende gjennombrudd. Og dette vet selvfølgelig alle som har sin daglige gang blant eldre, uføre, psykisk utviklingshemmede, blant unge familier i drabantbyene som søker sosialkontoret eller i enkelte deler av det geografiske utkant-Norge.

Forleden fikk jeg spørsmålet: Hvorfor skapte ikke Arbeiderpartiet sosialismen da partiet hadde regjeringsmakten fram til 1965? Tilsvarende varianter av

70 samme spørsmål kan man ofte høre. Enkelte som gjerne ønsker, men av andre grunner har problemer med å identifisere seg med eller kjenne arbeiderklassen, vil gjerne beskrive den historiske utvikling ved å peke på de resultater vi ikke nådde. De som lenge har levd med i bevegelsen, vil gjerne legge hovedvekten på alt det vi har oppnådd, gjennom utviklingen fra et armodssamfunn til i dag. Det 75 er min mening at vi skal være meget åpne for kritikk, også i forhold til vår historie. Men av og til skulle jeg ønske at vi oftere ville reagere som Einar Gerhardsen forleden gjorde under et møte på Nyland Vest: "Kom ikke og spytt på partiet som har vært den norske arbeiderklassens beste støtte." Vi har ingen grunn til å skamme oss over Arbeiderpartiets historiske innsats i norsk politikk!

80 Det syn at vi på ett eller annet tidspunkt skal kunne si oss ferdig med våre oppgaver, at vi på ett eller annet tidspunkt skal kunne si at nå er jobben gjort, nå lever vi i det fullkomne samfunn, bunner i mangel på forståelse for det enkle faktum at samfunnet forandrer seg. Jeg skulle gjerne møte den som vil hevde at 85 man vet svarene på alle de politiske spørsmål som stilles, ikke bare i dag, men også de som blir stilt i morgen og dagen deretter. Avgift på plastposer var ikke Nygaardsvolds problem. Arbeidsforholdene på oljeboringsplattformene var ikke Ole O. Lians eller Konrad Nordahls problem. Det er lenge siden Rosa Luxemburg påpekte at det ikke fins noen ferdig oppskrift på det sosialistiske 90 samfunn. Det må prøves og feiles, og ikke minst må sosialismen påny og påny settes under diskusjon. Med nesten uhyggelig forutseenhet beskrev Rosa Luxemburg hvordan utviklingen måtte bli i et samfunn som ved diktaturets hjelp hadde satt seg som mål å skape det fullkomne. Sosialismen kan ikke formes av noen få på toppen av et organisasjonsapparat. Den kan bare virkeliggjøres 95 dersom den utformes av og har tilslutning fra de mennesker den angår.

Dette grunnsynet gjør politikken til en prosess, og ikke til et spørsmål om valg av gjenstander på øverste hylle. Når Arbeiderpartiet utformer sitt program, vil aldri resultatet være et valg mellom skarpt avgrensede alternativer. Hele det 100 spektrum av oppfatninger som er representert i Arbeiderpartiet, skal ha vært med på å påvirke den politikk som blir det endelige resultat. Ja, kanskje er selve prosessen det viktigste. Når Regjeringen nå arbeider med en ny lov om arbeidsmiljøet, er det ikke fordi miljøproblemene i arbeidslivet kan løses ved en lov alene. Men loven kan bli et viktig redskap i den bevisstgjørings- og 105 handlingsprosess som i dag skjer ute på arbeidsplassene. Det er de ansatte selv som må finne løsninger i sitt arbeidsmiljø. Det samme kan vi si om den lov mot kjønnsdiskriminering som nå er under forberedelse. Vi vet at loven ikke vil

110 oppheve kjønnsdiskrimineringen, og at kvinnes frigjøring fortsatt i hovedsak
må være kvinnes eget verk. Lov nytter lite om de det gjelder ikke bruker den.
Men loven kan være et viktig våpen dersom den blir brukt i kampen.

115 Ut fra den samme tankegang har LO og AOF lagt opp sin lokaloffensiv for et
bedre arbeidsmiljø. Det vesentlige i denne offensiven er materiell som hjelper
folk til å kartlegge sin egen bedrift, sin egen arbeidsplass. Siktepunktet er at
klubben eller fagforeningen skal lage sitt eget bedriftspolitiske
handlingsprogram. De tar selv ansvar for at handling kommer i stand.

120 La meg hente fram et annet eksempel. Når vi nå har vedtatt å bygge ut Rafnes-
prosjektet, har vi bare foretatt et valg som starter en prosess. Arbeiderpartiet kan
ikke føle seg ferdig med sitt ansvar i og med stortingsvedtaket. Det er nå det
spennende vil begynne å skje, ikke i Stortinget, men ute i virkeligheten. Jeg tror
vi skal innrømme at vi ikke riktig har klart å bli det parti som følger, deltar i og
beriker den prosess som utviklingen av et nytt industrisamfunn egentlig er. Men
125 på slike områder er det nå viktig at vi, i samarbeid med fagbevegelsen, setter
kreftene inn. Bare slik kan vi som parti oppnå et tilstrekkelig bredt og tett
forhold til de fagorganiserte lønnstakere. Av og til kan man høre beklagende
utsagn over at våre tilhengere på arbeidsplassene ikke fører en tilstrekkelig aktiv
kamp for sitt parti. En slik kamp vil ikke alene kunne bli stimulert ved signaler
130 ovenfra, den vil bare bli virkningsfull i det øyeblikk kampen føres for en politikk
de fagorganiserte selv står bak og som angår dem i deres eget liv.

I tittelen på dette foredraget har man stilt spørsmålet om hvordan vi vil ha
partiet vårt, når det gjelder ledelse, arbeidsmåte og politikk. Utgangspunktet for
135 å besvare et slikt spørsmål er hos meg en grunnfestet overbevisning om at
politikk gjelder mennesker. Hvordan skal det menneskelige fellesskap som
Arbeiderpartiet utgjør, legge til rette, organisere og stimulere et samspill mellom
mennesker slik at samhold og solidaritet står i forgrunnen? Det er dette som i
virkeligheten er det meget utfordrende spørsmål vi står overfor.

140 Arbeiderbevegelsen har sitt klassiske grunnlag blant industriarbeidere,
småbrukere og fiskere. Deres krav og behov var selve kilden for den faglige og
politiske arbeiderbevegelses visjoner og programmer. Slik vil det fortsatt være.
Men samtidig vet vi at yrkesbefolkningen har endret sammensetning sterkt
145 gjennom de siste ti-år. Våre foreldre hadde den tro at selve den økonomiske og
tekniske utvikling ville produsere så mange idustriarbeidere at

arbeiderbevegelsen nødvendigvis måtte komme i avgjørende maktposisjoner. Til
dels, og i visse deler av landet, slo dette som kjent til. Andre steder spilte
150 jordbrukerne og fiskerne en mer dominerende rolle. Men det viktigste var
likevel at det lyktes å skape et samspill mellom disse gruppene, et samspill som ga
norsk arbeiderbevegelse en større og mer varig slagkraft enn i svært mange andre
land.

155 Hva er så situasjonen i dag? Hva vil mennesker arbeide med, hva vil være deres
yrkesgrunnlag og sosiale situasjon i 1980, 1990 eller år 2000? Jeg vil bestemt
motsette meg at vi passivt skal tilpasse oss de utviklingslinjer som vi i dag kan se.
Tvert imot er det selvfølgelig vår oppgave å snu utviklingslinjer vi anser som
ugunstige. Likevel er det grunn til å peke på visse hovedtendenser. Mens
160 andelen av sysselsatte i industrien holdt seg noenlunde konstant i de 20 årene fra
1950 til 1970, ble sysselsettingen i primærnæringene, jordbruk, skogbruk og
fiske, redusert fra 26 prosent i 1950 til 10 prosent i 1970. Det skal ikke særs mye
fantasi til for å forestille seg hvilke oppbrudd og forflytninger av mennesker som
skjuler seg bak disse tallene. De offentlige og private tjenesteytende næringer
165 økte i samme tidsrom fra drøye 38 prosent til snautt 53 prosent. Igjen avslører
tallene flytting av mennesker, fra en yrkesgruppe til en annen, fra en landsdel til
den neste. Døtre og sønner av fabrikkarbeidere, fiskere og gårdbrukere er blitt
lærere, sosialarbeidere, offentlige tjenestemenn, bankfunksjonærer, de er blitt
engasjert i privat og offentlig tjenesteyting.

170 I disse gruppene finner vi ikke klassebevissthet eller klassesamhørigheten i
opprinnelig forstand. De nye gruppene har ofte utviklet sin egen identitet på et
strengt faglig grunnlag uten de sosiale bånd og det fellesskap som preget de
undertrykte og underprivilegerte folkegrupper ytterst i fiskeværene og innerst i
175 industriens gråbeingårder. Men det dreier seg om grupper som i stor utstrekning
har til daglig jobb å hjelpe folk i hverdagslivet, lede og organisere andre
mennesker. Vi har fått fritidspedagoger, sosionomer, kultursekretærer,
miljøterapeuter etc. etc. Disse gruppene har blant annet en vesentlig del av æren
for at debatten om sosialpolitikk også ble en debatt om de sosiale problemers
180 samfunnsmessige årsaker. I Arbeiderpartiet vil vi begå en dumhet om vi bortser
fra at dette er grupper som besitter usedvanlig nyttige kunnskaper og
informasjoner som må brukes som redskaper i arbeidet for å forme det
solidariske samfunn. Derfor burde disse grupper føle Arbeiderpartiet som sitt
naturlige arbeids...

Når jeg sier det, tenker jeg blant annet på følgende: Arbeiderpartiet kan ikke bare være partiet som bygger landet etter de store linjer. Vi må kjenne folks hverdagsproblemer, vi må ha evne til å bygge opp menneskelige lokalmiljøer slik at folk kan kjenne hverandre, føle samhold, være aktive sammen - om noe eller for noe, miljøer der det fins noe vesentlig å strides om, kort sagt: levende miljøer der en kan se mening i tilværelsen ved at folk selv gis mulighet til å mestre problemer, og selv, sammen med venner, naboer eller arbeidskamerater kan bygge, forme, skape sitt eget liv.

Nettopp Arbeiderpartiet har en særlig mulighet til å møte en slik oppgave, i kraft av sin ideologi og i kraft av vår nære tilknytning til den øvrige arbeiderbevegelse. Midt iblant oss har vi de menneskene som føler problemene på kroppen. Men de nye yrkesgrupper som til daglig jobber med, som har og kontinuerlig samler seg kunnskaper om det sosiale liv og miljøer av alle slag, - de har ikke funnet veien til Arbeiderpartiet i en slik grad som vi kunne ønske og samfunnet være tjent med. Arbeiderbevegelsen har bruk for dem, deres kunnskaper, deres entusiasme, deres arbeidsvilje og reformiver. Arbeiderpartiet kan være et politisk instrument for alt dette, men kanskje enda mer gi en mulighet til å bryne kunnskaper og meninger sammen med vanlige arbeidsfolk i et likeverdig forhold. Og når jeg her bruker uttrykket "bryne meninger sammen med folk i et likeverdig forhold", gjør jeg det med velberådd hu. Som parti har vi lært at det er når vi kan løse oppgaver sammen med andre at styrken og vitaliteten er størst. Dårligst stilt er vi når vi - på linje med andre partier - må ta i bruk tekniske instrumenter for å gjøre noe for folk.

Det kan ikke gjentas ofte nok at når man stiller spørsmålet om partiets arbeidsmåte, må det grunnleggende være at vi skal jobbe sammen med folk i et likeverdig forhold. I arbeiderbevegelsen er vi i den lykkelige situasjon at oppslutningen synker når vi ikke makter dette. Ja, ikke bli forbauset, jeg sa "den lykkelige situasjon". Fordi dermed har vi en vekkerklokke. Og dette er de folkelige organisasjoners fundamentale styrke: De som er satt til å lede må ha tillit fra medlemmene, og de må vinne denne tillit igjen og igjen. De korridorpregede manipulasjoner kan hente kortsiktige gevinster, men i et åpent demokrati og i et demokratisk parti vil de alltid ha en tendens til å bli gjennomskuet.

Denne filosofi om politikk og organisasjon vil også bli en filosofi om ledelse. Jeg er bedt om å si noe også om dette tema. Forhåpentlig blir jeg forstått når jeg, på

bakgrunn av de siste måneders debatt, ikke vil gi noen omfattende kommentar til dette spørsmål. Det er på det rene at hele partiets ledelse, i større grad enn før, står på valg. Det gjelder formann, nestformann, redaktør og sekretær. I prinsippet er dette alltid situasjonen, selvfølgelig. Men det tjener ingen hensikt å
230 legge skjul på at vi denne gangen befinner oss i en ny situasjon når vi skal erstatte de folk som besetter de sentrale tillitsverv med nye folk. Etter landsmøtet vil partiets formann ikke hete Trygve Bratteli, partiets nestformann vil ha et annet navn enn den nåværende, Arbeiderbladets redaktør vil ikke være Reidar Hirsti eller Einar Olsen, partiets sekretær vil ikke være Ronald Bye.

235

Den ledelse som skal velges for et parti som Arbeiderpartiet, kan ikke være noen fløyledelse. Dersom Arbeiderpartiet skal være et masseparti, må vi samtidig akseptere at et bredt spektrum av oppfatninger og holdninger er representert i partiet. Vi stiller ingen krav til absolutt rettroenhet. Vi stiller ett krav, som på
240 den annen side er et viktig krav: Medlemmer og tillitsmenn må stå på prinsippprogrammets grunn. Men prinsippprogrammet gir en meget vid ramme for politisk aktivitet, for den enkelte og for partiet. Det at mange oppfatninger er representert blant medlemmene, må føre til at ledelsen best mulig kan avspeile de ulike retninger, og at ingen viktig medlemsgrupper føler seg
245 fremmed overfor ledelsen.

Jeg hører til dem som tror at den åpne debatt vi har hatt om partiets ledelse, neppe har skadet. For hva ville alternativet til en slik debatt vært? Jo, alternativet kunne vært at landsmøtet ble presentert for en fullbyrdet kjensgjerning, der en
250 på forhånd ikke hadde hatt anledning til å registrere strømninger og meninger blant medlemmene. På den annen side hadde det vært ønskelig at andre sider enn de rene personspørsmål hadde stått mer i forgrunnen. For, som vi vet, en ledelse kan i virkeligheten være mange ting.

255 Meg forekommer det at det ikke er så forferdelig problematisk å være en såkalt sterk leder. Langt mer utfordrende og spennende er det

- å lede slik at medlemmene føler de når fram med sine synspunkter,

260 - å lede slik at den praktiske politikken til enhver tid blir konfrontert med partiets idégrunnlag,

- å lytte, uten å miste evnen til å peke framover,

- å la kollektivet bestemme, men uten å miste evnen til å gi bestemte råd eller uttrykke faste oppfatninger.

270 Dette er noen av lederskapets vanskelige oppgaver. Det var enkelt hvis vi bare trengte å finne en effektiv leder til bedriften Det norske Arbeiderparti. Noe ganske annet er å utgjøre sentrum i den politiske del av en sosial massebevegelse. Da stilles det krav til både en effektiv og demokratisk utøvelse av partiets politikk.

275 Arbeiderpartiet befinner seg nå i en hard kampsituasjon, hardere utenfor Stortinget enn innenfor Stortinget. Høyrekreftene i hele vårt samfunnsliv - og jeg tenker ikke da i første rekke på partiet Høyre - mobiliserer mot oss sterkere enn på meget lenge. Millioner på millioner kroner kastes inn i kampen.

280 Dette burde vi langt ifra fortvile over. Tvertom viser den sterke mobiliseringen fra høyrekreftene at vi holder en riktig kurs. Likevel har arbeiderbevegelsen hittil vært preget av en viss tafatthet. Denne tafatthet må nå bringes til opphør, og erstattes av en offensiv kampånd. Landsmøtet i fjor sluttet enstemmig opp om en aktiv reformpolitikk som tar sikte på å skape større likhet mellom
285 menneskene og å utvide demokratiet i samfunnet. I sin tid var Arbeiderpartiet i stand til å formulere en politikk som simpelthen var nødvendig for å overleve. Det var vi som hadde svaret på de problemer som ble skapt av arbeidsløsheten og det økonomiske kaos. Vi sto som den drivende kraft bak en politikk som var nødvendig for å overleve. Andre partier aksepterte gradvis, til dels meget
290 motvillig.

Men også i dag er det de krefter som driver reformarbeidet som har livets rett, ikke de som bare motvillig godtar. Men så er det mange som sier - også i våre egne rekker - at i dag har folk det så godt, altfor godt. Nå trenger vi ikke
295 reformer for å overleve, folk er opptatt av huset, bilen og hytta.

Javel, kanskje det. Men la meg gi noen illustrasjoner på at det i vår tid, minst like mye som tidligere, er behov for en sosialistisk politikk. For 50-60 år siden kunne man registrere opptil 50 forskjellige kjemiske stoffer i norske vassdrag. I dag
300 regner man med at tallet med raske skritt nærmer seg 60.000. Alarmerende meldinger om dyreforgiftninger når oss fra mange kanter. I Sverige er det forbudt å omsette ferskvannsfisk fra hele syd-landet, den er farlig å spise. Viser

ikke dette behovet for reformer? Eller la oss ta arbeidsmiljøet. Det er nå slått fast
305 med stor sikkerhet at vinylklorid kan være kreftframkallende. Vinylklorid
brukes bl.a. ved framstilling av plast. Og se på kvinnenenes stilling. Ta for deg
familiesituasjonen i det moderne samfunnet. Se på den maktkonsentrasjon som
fortsatt er så sterk i banker og næringsliv. Og hva vil ikke en riktig styrt
oljepolitikk bety for utviklingen av et demokratisk og solidarisk samfunn. Slik
310 kan vi ta saksområde etter saksområde og motta levende illustrasjoner på at vi
har behov for en aktiv reformpolitikk dette landet.

Bare et parti med røtter i de store folkeorganisasjonene og et parti med evne til å
samle hele arbeiderbevegelsen, vil ha evne og styrke til å drive gjennom de
315 nødvendige reformene. Det er oss selv som i stor grad vil avgjøre om dette parti
fortsatt skal være Arbeiderpartiet.

Da Arbeiderpartiet feiret sitt 60-årsjubileum i 1947, utformet Gunnar Ousland
10 bud til det norske folk. Jeg vil gjerne gjenta disse bud her, fordi de på mange
320 måter gir et sammenfattende svar på spørsmålet om hvordan vi vil ha partiet
vårt og hva vi vil at partiet skal stå for:

1. Du skal ikke bøye kne for noen diktator. Enten han kommer i svarte eller røde
klær. For han vil kneble det frie ord og venne deg av med å tenke. Han vil bytte
325 bort din førstefødselsrett med en tallerken suppe.

2. Du skal ikke herske over dine medmennesker. Verken med våpen, penger eller
andre maktmidler. Men du skal samarbeide med dem som brødre til det heles
vel.
330

3. Du skal ikke leve av andres arbeid. For vi skal sammen arbeide for hverandre,
som i en god familie.

4. Du skal ikke skrive falsk selvangivelse. Men du skal gi kemneren hva
335 kemnerens er. For det er en ussel og forbrytersk handling å stjele av det som skal
gå til det felles beste. Det er like foraktelig som å stjele av kirkebøssen i gamle
dager.

5. Du skal ikke drive svartebørstrafikk. Verken med varer eller din egen
340 arbeidskraft. For i det planøkonomiske samfunnet må vi i fellesskap finne fram
til den rette harmoni mellom priser og lønninger.

345 6. Du skal ikke være arbeidsløs. Men så skylder du også samfunnet å gi det din fulle arbeidskraft i en helhjertet innsats for land og folk.

7. Du skal ikke være hjemløs i landet. Så må du også hjelpe til at alle andre kan få et hjem.

350 8. Du skal ikke være usolidarisk. For gjennom klassesolidariteten går veien fram til samfunnssolidariteten.

9. Du må ikke isolere deg og stå alene. For bare gjennom et levende og rikt foreningsliv skaper vi et lykkelig samfunn.

355 10. Du skal være et sosialt menneske. Dette er det store og avgjørende bud til oss alle. Å bli fullt samfunnsbevisst og handle deretter, det er den høyeste menneskeplikt i vårt samfunn i dag. Å se samfunnet gjennom verkstedet, gjennom hjemmet, gjennom privatlivet.

360 La meg så knytte forbindelsen tilbake til begynnelsen. Når diktere er gode, beskriver de livet og virkeligheten mer treffende, forståelig og konsentrert enn oss andre. Rudolf Nilsen var en god dikter. Et av hans beste dikt var "Nr . 13". Der står det:

365 Men ennå våker noen. Det er ganske unge menn,

som bøiet over bøker leter drømmen frem igjen

370 slik den engang strålte om en vismanns gyldne penn!

Denne drøm som natten avler og som dagen slår ihjel

om Atlantis, Utopia - om en bedre lodd og del

375 enn et liv, hvor andre eier selv ens hjerte og ens sjel.

Om det skulle skje at Arbeiderpartiet ikke lenger ville se det som en oppgave å fremme en politikk som kan inspirere unge mennesker til å bøye seg over bøker eller kaste seg over oppgaver for å skape "en bedre lodd og del", da ville vi bli en

380

partimaskin, kanskje effektiv, kanskje velsmurt, kanskje godt administrert og styrt - men noen bevegelse ville vi ikke lenger være.

385 Det er min oppfatning at Arbeiderpartiet fortsatt bør være en bevegelse!

390

Kilde

Arbeiderbevegelsens arkiv

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/partiet-vart-som-vi-vil-ha-det>

395

400

405

410

415